

■ музеї

Скарбниця славетних традицій

За більш ніж двадцять років свого існування Центральний музей Служби по праву став одним із найавторитетніших закладів з увіковічення героїки традицій старших поколінь українських патріотів та утвердження серед громадськості позитивного іміджу охоронців державного рубежу. Про нього наша розповідь.

6
стор.

■ трагедія

Спаплюжені «зрадою» – повернені правдою

18 травня 1944 року – найсумніша дата в історії кримських татар. Того дня війська НКВС провели виселення кримськотатарського населення щойно звільненого радянськими військами Криму. Депортації з рідної землі підлягали УСІ представники цього корінного народу півострова. Розпочалася сорокап'ятирічна епоха вигнання.

7
стор.

ПРО ЖИТТЯ ДЕРЖАВНОГО РУБЕЖУ
компетентно, яскраво, цікаво всім

читайте у газеті «Прикордонник України» та журналі «Кордон», передплата на які не закінчується ніколи

Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 48736

Прикордонник України

№ 18 (5560)
19 ТРАВНЯ 2017 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Будівельний бум

За збереження нинішніх темпів будівництва житлової проблеми у Службі буде вирішено вже за 4 роки

■ кордон за тиждень

Встановленим порядком оформлено **1,79 млн** осіб та **394,7 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **564** особи, зокрема, **20** незаконних мігрантів

Вилучено **5** одиниць зброї, **10** боєприпасів

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **3,464 млн** гривень

коротко про головне

План свята Незалежності

Президент України Петро Порошенко підписав Указ «Про відзначення 26-ї річниці незалежності України». Зокрема, 24 серпня в День Незалежності України у столиці України відбудеться парад військ. Крім того, у Києві та інших населених пунктах будуть проведені урочистості, церемонії покладання квітів до пам'ятників і місць поховань видатних діячів українського державотворення, борців за незалежність України, загиблих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції. Також цього дня передбачено наукові, освітні, інформаційні заходи про події та персоналії різних періодів багатовікової історії становлення і розвитку Української держави. За ініціативи громадськості будуть сплановані заходи, спрямовані на єднання суспільства у справі розбудови держави, розвиток міжрегіональних зв'язків, популяризацію української культури, звичаїв і традицій українського народу.

Світлана ДЕЙЧУК

Атрибут агресора – під заборону!

Верховна Рада України у першому читанні внесла доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення, якими заборонено виготовлення та пропаганда георгіївської (гвардійської) стрічки. Зокрема, до кодексу вноситься нова стаття 173, якою за публічне використання, демонстрацію або носіння георгіївської (гвардійської) стрічки чи її зображення передбачається накладення штрафу від 50 до 150 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. За ті ж повторні дії стягуватиметься штраф від 150 до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або адміністративний арешт на строк до 15 діб. Якщо законодавчі зміни будуть прийняті в цілому, то показ стрічки під час масових заходів, зображення її на плакатах, наліпках, листівках, носіння на одязі, речах, кріплення на автомобілях, використання в сучасних творах мистецтва, використання засобами масової інформації буде заборонено. Проте передбачено виняток для ветеранів війни, які мають нагороди, що містять в собі частину такої стрічки, а також музеїв.

Сергій ПОЛЩУК

28 мільйонів на молодіжне житло

Уряд збільшив на 28 мільйонів гривень фінансування Державної програми забезпечення молоді житлом, що дасть змогу забезпечити пільгове кредитування будівництва та придбання житла молодими родинами. При цьому перевага надаватиметься, насамперед, сім'ям учасників АТО. Для цих цілей збільшено Статутний капітал Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву». Віце-прем'єр-міністр – міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко повідомив, що в рамках програми пільгового кредитування молодіжного житлового будівництва, місцевими бюджетами на 2017 рік було закладено понад 101 мільйон гривень.

Олена ТАЦИЛІНА

реформування

Системне оновлення триває

Державна прикордонна служба в рамках пілотного проекту «Нове обличчя кордону» розпочала відкритий набір до реформованих підрозділів внутрішньої та власної безпеки відомства.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Варто зазначити, що конкурс проводиться як серед персоналу відомства, військовослужбовців інших військових формувань, представників правоохоронних органів, так і цивільних громадян України, які мають вищу освіту та проходили підготовку офіцерів запасу, військовозобов'язаних або військовослужбовців запасу.

Процедура конкурсу розпочинається з подачі електронних анкет кандидатів, які всі бажані можуть заповнити на сторінці проекту, розміщеній на офіційному веб-сайті прикордонного відомства (<http://dpsu.gov.ua/>). Подані громадянами анкети обробляються автоматизованою електронною систе-

мою без втручання посадовців Служби. Загалом після проведення усіх процедур відбору, планується вибрати близько 300 найкраще підготовлених осіб.

Відтак прикордонне відомство звертається до небайдужих громадян і запрошує бажаних проходити службу в реформованих підрозділах внутрішньої та власної безпеки Держприкордонслужби, активно долучатися до конкурсу.

Варто зауважити, що відомство пропонує престижну стабільну роботу, гідний рівень грошового забезпечення – близько дев'яти тисяч гривень для старшинського складу та дванадцять тисяч – офіцерському, перспективу кар'єрного зростання, соціальне забезпечення згідно з діючим законодавством, професійну підготовку за міжнародними стандартами тощо.

кадри

Перша посада – як перша любов

У Національній академії імені Богдана Хмельницького в рамках визначення подальшого проходження служби випускниками відбувся розподіл на посади майбутніх офіцерів. Самі урочистості з нагоди випуску лейтенантів пройшли в останню суботу травня.

Володимир ЗАХАРЧУК

Необхідно зазначити, що цього року з прикордонної альма-матер випускається близько 240 молодих офіцерів, у тому числі 26 жінок, за такими спеціальностями як: охорона та захист державного кордону, правоохоронна діяльність, правознавство, автомобільний транспорт і філологія.

Безпосередньо розподіл випускників проходив за участі першого заступника директора Департаменту персоналу – начальника управління кадрового менеджменту АДПСУ генерал-майора Миколи Маланчія, ректора Національної академії генерал-майора Олега Шинкарука, керівників кадрових підрозділів регіональних управлінь, представників внутрішньої безпеки, ветеранських і громадських організацій.

На початку розподілу робоча група вивчила повний склад випускників, проаналізувала про-

ходження ними військової служби, враховуючи попередню спеціальність та досвід служби. Взято до уваги було й строки вилучення випускників у військовому званні, підготовлено перелік вакантних посад для молодих офіцерів, які отримують перше офіцерське звання «лейтенант».

Важливо, що безпосередньо розподіл проводився за білетною системою, аби виключити будь-який людський вплив на сам процес. При цьому випускники не розподілялися в регіон, де вони вже служили, та до місця проживання батьків. Також скерування майбутніх офіцерів здійснювалося тільки в прикордонні загоони та на окремі посади в регіональні управління. Крім того, офіцери освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр не розподілялися в зону антитерористичної операції.

Першочерговість у виборі місця служби надавалася офіцерам, які закінчили навчання з відзнакою, адже ця норма визначена Положенням про проходження військової служби, наявністю сімейних обставин, які можуть впливати на проходження служби в одній із місцевостей, тощо. Такий механізм роботи дав можливість уникнути впливу будь-яких факторів на процес розподілу. Як результат, молоді офіцери потрапили на посади в органи Служби без будь-якого протекційного впливу.

Підбиваючи підсумки проведеної роботи, генерал-майор Микола Маланчій подякував ректору та персоналу академії за високий рівень організаційної підготовки офіцерів та неупереджений розподіл випускників.

призов

Додому – з гордістю

У Львівському прикордонному загоні відбулися урочистості з нагоди звільнення в запас військовослужбовців строкової служби, призваних весною 2016 року.

Володимир ЧАМАРА

Виступаючи перед присутніми на урочистому мітингу перший заступник начальника прикордонного загону – начальник штабу майор Ігор Римарчук зазначив, що усі строковики проходили службу безпосередньо в підрозділах охорони державного кордону, де гідно й самовіддано пройшли солдатський вишкіл та успішно склали іспит на зрілість справжніх захисників української держави на її передніх рубежах.

– Кожен із вас показав витримку, мужність, високий професіоналізм і став гідним продовжувачем прикордонної слави охоронців західного рубежу України, – зазначив Ігор Римарчук.

До присутніх також звернулися члени ветеранської організації Львівського «Карпатського» прикордонного загону та голова ради солдатських матерів Олена Савенко. Однак, особливо хвилюючою була мить, коли з трибуни до побратимів та командування звернувся солдат Руслан Чікалін, який звільняється в запас. Юнак з особливою душевністю висловив вдячність на адресу командування та всього колективу загону за військову науку та гарт, які вони отримали під час служби на кордоні.

На завершення урочистостей кожен із «винуватців події» отримав військовий квиток із відміткою про звільнення у запас. Наступного дня воляки роз'їхалися до рідних домівок.

■ вишкіл

До автоматизму

У Десятому окремому загоні оперативного реагування в Києві відбувся тренінг, під час якого бійці ДОЗОРу навчалися пересуванню окупованою територією для з'єднання зі своїми силами.

Володимир ПАТОЛА,
фото автора

Воїни відділу спеціальних дій були підняті по команді «Кордон». Коротка ввідна, остання перевірка зброї та спорядження – і група в бойовому порядку рушила визначеним маршрутом.

Хлопців виявилось не так просто знайти у лісі. Нашому кореспонденту, який знав приблизне місце проведення заняття і намагався підійти якомога обережніше, знайти спеців допомогла доповідь одного з них про виявлення та знешкодження цілі: цивільного з фотоапаратом. Тільки за хвилину після цього вдалося побачити добре замаскованого зами-

каючого, який прикривав тил групи від будь-якої можливої загрози, залишаючись невидимим.

Групі протистояв підрозділ умовних «бойовиків». Десь їх вдалося перехитрити маневром, десь – шквальним вогнем. Дивлячись на професійні, чітко розраховані пружні рухи бійців, іноді здавалося, що у них дійсно «земля горить під ногами».

– Є над чим працювати, але загалом хлопці справилися на тверде «добре», – прокоментував результати керівник заняття заступник начальника штабу ДОЗОРу підполковник Олексій Штейгервальд. – Головне при виконанні таких завдань – залишитися живим. Індивідуальні оцінки не виставлялися, але вказувалися моменти, які необхідно доопрацювати. Це, зокрема, керівництво підрозді-

лом у виконанні сержантського складу. Кожен спецпризначенець повинен знати і вміти те, що й командир групи, щоб у разі потреби замінити його.

При розборі вдалося почути чимало нових тонкощів, починаючи від того, як безшумно ступати у важкому військовому взутті залежно від поверхні й закінчуючи особливостями найбільш доцільної швидкості й дистанції при різній місцевості. Чимало уваги приділялося й вибору місця тимчасового спостереження та контрспостереження – від цього залежить, наскільки швидко ворог зможе помітити на місцевості силует. У роботі спецназу дрібниць немає, тож такі вправи, безумовно, підвищують шанси наших хлопців не тільки з гідністю виконати завдання а й залишитися живими. ■

■ пам'ять

Безсмертна слава героїв Попільні

Житомирські «зелені кашкетки» вшанували пам'ять героїв, які влітку 1941 року боронили від гітлерівських загарбників підступи до столиці України.

Юрій ШАХРАЙЧУК

Із часом на місці кровопролитних боїв «виросли» пам'ятники та обеліски з викарбуваними іменами героїв-прикордонників 93-го і 94-го прикордонних загонів. Разом із бойовими побратимами – воїнами 6-го мотострі-

лецького полку внутрішніх військ – ціною свого життя вони стримували ворога, захищаючи рідну землю. Особливо запеклі нерівні бої тоді розгорнулися на українському Поліссі – на Житомирщині, в районі залізничної станції «Попільня» з бронетанковими з'єднаннями ворога. Виявлений прикордонниками в цьому протистоянні героїзм назавжди вписано у славетну історію охоронців державних рубежів. Вшановуючи пам'ять героїв, делегація «зелених кашкетів» Житомирського загону разом із ветеранами відвідала пам'ятні місця боїв та поховання загиблих. Охоронці українських кордонів взяли також участь у мітингу-реквіємі, що відбувся у селі Голуб'ятин, де спочивають вічним сном командир 1-ї комен-

датури Герой Радянського Союзу, капітан Іван Середа і 152 бійці 93-го та 94-го прикордонних загонів. Хвилиною мовчання було вшановано всіх загиблих при захисті України від нацистських загарбників у роки Другої світової війни.

Після покладання квітів до обеліску героям при в'їзді до населеного пункту Попільня, делегація житомирців вшанувала також пам'ять воїнів, похованих у братській могилі на міському цвинтарі. У ній назавжди знайшли свій спочинок 26 бійців 94-го загону і командир 6-го мотострілецького полку капітан Юдін.

В урочищі Левада, де загинули 22 лейтенанти-випускники Саратовського прикордонного училища, які мужньо прикривали відхід прикордонників до залізничної станції «Попільня», також поклали квіти.

...Про ці бої прикордонників згадував на Поліссі у своїх мемуарах маршал Радянського Союзу Баграмян. Він писав: «Якщо тобі, читачу, доведеться побувати на Житомирщині, то поїдь від Попільні на Сквирі. В декількох кілометрах на перехресті доріг побачиш обеліск, на якому викарбувані хвилюючі слова: «Товарищу! Низько вклонися цим полям. Вони скроплені кров'ю героїв. Тут 14 липня 1941 року в нерівному бою з фашистськими танками пали смертю хоробрих Герой Радянського Союзу капітан Іван Середа, старший політрук Павло Колісниченко і 152 воїни-прикордонники 94-го прикордонного загону. Вічна слава героям!»

Назавжди залишилися на попільнянській землі герої-прикордонники, густо окропивши її власною кров'ю. Пам'ять про них не згасне у віках. ■

■ гарячі будні

Вивели на сушу

Під час патрулювання прикордонний наряд відділу «Солотвино» Мукачівського загону виявив на береговій відмілині річки Тиса групу осіб. Невідомі несли на собі в бік суміжної країни пакунки. Українські прикордонники оперативно поінформували румунських колег і негайно розпочали заходи щодо локалізації спроби організувати контрабанду. Результатом успішно проведених спільних дій українських і румунських правоохоронців стало недопущення переміщення близько 40 ящиків сигарет, а також затримання чотирьох зловмисників у гідрокостюмах.

Леся ФЕДОРОВА

Ремонт відміняється

У пункті пропуску «Цекинівка», що на Одещині, затримали двох громадян України, які намагалися незаконно перемістити через кордон запчастини до двигунів гелікоптерів Мі-8 та Мі-24. Деталі до гвинтокрилів були приховані серед особистих речей у салоні легкового автомобіля «Мітсубісі», на якому наші співвітчизники прибули у пункт пропуску. Під час з'ясування обставин чоловіки представилися працівниками однієї з українських авіакомпаній, а вантаж везли до Молдови з метою проведення ремонту гвинтокрилів. За даним фактом повідомлено слідчих УСБУ у Вінницькій області.

Олександр ЯКОВЕНКО

От нахаба!

У пункті пропуску «Сеньківка» прикордонники Чернігівського загону спільно з працівниками митниці виявили у нашого співвітчизника, який прямував рейсовим автобусом «Ізмаїл-Санкт-Петербург» недійсний паспортний документ. Звернувши увагу на знервовану поведінку 37-річного чоловіка, прикордонники ініціювали проведення особистого огляду підозрілого пасажира. Як результат, під верхнім одягом громадянина на тлі було виявлено 50 тисяч доларів США, які чоловік намагався приховати вивезти з країни. Знайдені кошти вилучено. Українцю – жителю Києва – у зв'язку з недійсним паспортним документом відмовлено в перетині кордону.

Олександр ТИХОНОВ

У Донецьку не почують Страдіварі

Під час огляду автомобіля «ВАЗ», на якому громадянин України рухався до невідконтрольного Донецька, прикордонний наряд виявив старовинну скрипку роботи Страдіварі (Concert Violin Straduari). Знахідка датована 1730 роком випуску та скоріше за все становить культурну й історичну цінність. Громадянина та антикварний музичний інструмент передано співробітникам поліції. Також перевіряється інформація щодо походження скрипки, в тому числі й на предмет викрадення та місця, куди її везли.

Ігор ЗАРУДНЄВ

ЖИТЛО

У житлобудівництві Держприкордонслужби зараз відбуваються позитивні зміни. Протягом останніх трьох років здано більше новобудов, ніж за десять років до цього. Це є беззаперечним успіхом. Наскільки прикордонники забезпечені житлом сьогодні та які плани на майбутнє має керівництво відомства розглянемо нижче.

Аліна ДАНИЛЮК

БЮДЖЕТ ДОЗВОЛЯЄ

На квартирному обліку Держприкордонслужби сьогодні перебуває понад вісім тисяч вартових рубежу, із них дві тисячі – військовослужбовці запасу. Майже 1200 прикордонників є учасниками бойових дій на східних рубежах нашої держави і, звичайно, мають пріоритетне право на отримання житла. Крім того, право отримання квартир поза чергою мають військовослужбовці, звільнені в запас за віком, скороченням штатів, станом здоров'я. Таких у Держприкордонслужбі – 313. Водночас понад

1500 учасників бойових дій, бійців з інвалідністю та багатодітні родини є першими в черзі на власне житло.

Порівняно з іншими силовими відомствами ці цифри є доволі незначними, що передусім свідчить про те, що соціально-побутове забезпечення охоронців рубежів завжди перебуває в центрі уваги керівництва Держприкордонслужби.

Нині з упевненістю можна констатувати, що протягом останніх трьох років після відносного десятирічного затишшя у будівництві квартир для прикордонників стався прорив. Згадаймо хоча б нещодавню подію, коли Президент України Петро Порошенко вручив ветеранам АТО і учасникам першої хвилі проекту «Нові обличчя кордону» ключі від 54 одно-

Будівельний бум

За збереження нинішніх темпів будівництва

кімнатних та 12 двокімнатних квартир у нещодавньому збудованому триповерховому будинку в Борисполі.

Такий поступ у житловому будівництві відбувся насамперед завдяки бюджетному фінансуванню. Адже протягом останніх трьох років відомство щороку отримувало на оселі для вартових рубежів 200 мільйонів гривень на протипагу 60 мільйонам 2014 року. За ці кошти вже будується і проектується 20 об'єктів.

– Ми почали активно будувати. Минулого року за рахунок інвесторів зведено 32-квартирний будинок у Хмельницькому, де не отримували житла з 2003 року. Нинішнього року там же за бюджетні кошти відомство побудувало 36-квартирний дім. На черзі Харків, Суми, Житомир і Чернігів. Цього року закладемо фундамент майбутнього будинку в Одесі, – ділиться планами заступник Голови Державної прикордонної служби України генерал-лейтенант Олег Бляшенко. Загалом протягом останніх трьох років ми надаємо перевагу власному будів-

ництву житла, адже земельних ділянок для цього достатньо. Крім того, це значно дешевше, ніж його купувати. Завдяки власному будівництву Держприкордонслужба економить 30 – 40 відсотків, а це – додаткові

Зведення 24-поверхового будинку одним із найбільш масштабних проєктів протягом останнього десятиліття, сімей вартових рубежів отримують

квадратні метри і, відповідно, квартири для наших військовослужбовців.

Уже нинішнього року сім'ї прикордонників зможуть заселитися у власні помешкання у Житомирі (60 квартир), Сумах (80 квартир), Чернігові (40 квартир), Ужгороді (80 квартир), Хмельницькому (36 квартир), Овручі, що на Житомирщині, (54 квартири), селі Музиківка Херсонської області (36 квартир) і Тополі на Харківщині (8 квартир).

Протягом останніх трьох років відомство щороку отримувало на оселі для вартових рубежів 200 мільйонів гривень.

Будівництва житлової проблеми у Службі буде вирішено вже за 4 роки

Окрім того, велика увага приділяється забудові земельних ділянок за рахунок інвесторських програм. Такий процес триває у Чернівцях, Львові, Хмельницькому та Луцьку, що дасть змогу до кінця року одер-

однієї тисячі квартир, – наголошує начальник управління будівництва Департаменту ресурсного забезпечення полковник Олександр Атаманюк.

СТОЛИЦЯ ЗАДАЄ ТЕМП

Зведення 24-поверхового будинку у Києві на вулиці Народній, 54 є одним із найбільш масштабних житлових будівництв у Службі протягом останнього десятиліття, адже по його завершенні 167 сімей вартових рубежу отримають ключі від омріяних помешкань.

Будівництво розпочалося у вересні минулого року і зараз зведено вже 11 поверхів. А в другому кварталі 2018 року новобудову заплановано здати в експлуатацію. На кожному поверсі згідно з проектом розташовано по шість квартир: дві – трикімнатних, загальною площею 86 квадратних метрів, і чотири двокімнатних, загальною площею 66 квадратних метрів.

Взагалі щодо будівництва по вулиці Народній у Києві відомство має доволі амбітні плани. Адже згідно з технічною документацією на зазначеному майданчику спроектовано цілий комплекс будівель, який нараховуватиме три будинки на 393 квартири загальною площею понад 28 тисяч квадратних метрів. Вони будуть зводитися залежно від надходження бюджетних коштів. І саме тут вперше заплановано звести ще й дитячий садочок. Такого будівництва у нашому відомстві ще ніколи не було, крім того це є вимогою Київської міської адміністрації.

Нині на об'єкті триває інтенсивне будівництво: на одинадцятьох поверхах активно проводяться монтажні роботи з облаштування й інженерного забезпечення будинку, майже завершено проведення електрики та встановлено металопластикові вікна.

Під час зведення висотки використовують

сучасні матеріали як для зовнішніх, так і для внутрішніх робіт. Наприклад, фасад будівлі захищено 150-міліметровим базальтовим утеплювачем, що зробить будинок теплим і комфортним для мешканців.

Крім того, розробники проекту вирішили не підключатися до міської мережі опалення, а побудувати власну котельню з використанням іноземного обладнання. Вона дасть змогу на достатньому рівні забезпечити мешканців теплом, а також зекономити кошти.

Водночас близько двох мільйонів гривень виділено для будівництва трисекційного 9-поверхового будинку у Бортничих і наразі триває оформлення відповідної документації. У сміливих планах відомства – вже цього року закласти фундамент одного з них.

Не залишається поза увагою й персонал Окремого контрольно-пропускного пункту «Київ». Для прикордонників, які несуть службу у «Борисполі», зведено гуртожиток на 66 житлових блоків, загальна вартість будівництва якого склала майже 25 мільйонів гри-

внів. Позитивна тенденція як зараз і фінансування збережеться й надалі, то в найближчі чотири роки Служба зможе забезпечити житлом всіх військовослужбовців, – наголошує генерал-лейтенант Олег Бляшенко.

БУДІВНИЦТВО В РЕГІОНАХ

Цього року буде розпочато будівництво у таких містах: Львів – 56 квартир, Одеса – 120, Чернігів – 40, Суми – 80, Хмельницький – 36, Житомир – 86, Харків – 80, Бергове – 90, Могилів-Подільський – 35, Черкаси – 40. Крім того, заплановано закласти фундамент гуртожитків у Херсоні на 36 квартир та Рені на 22.

Помешкання будуються не тільки у великих містах, де розташовані регіональні управління чи прикордонні загони, а й безпосередньо на території лінійних підрозділів. Упродовж останніх трьох років було зведено багато будинків переважно за рахунок бюджетних коштів. Під час будівництва нового відділу на його території обов'язково передбачалося і

Наразі на квартирному обліку Держприкордонслужби перебуває понад вісім тисяч вартових рубежу, із них дві тисячі – військовослужбовці запасу.

вень. Нагадаємо, що 2011 та 2015 року тут уже здано в експлуатацію два гуртожитки на 48 квартир кожний.

Проте Держприкордонслужба не буде зупинятися на досягнутому результаті. Адже старт проекту «Нове обличчя кордону» передбачає збільшення кількості «зелених кашкетів», про забезпечення яких квартирами відомство обов'язково подбає.

– 700 військовослужбовців, які служать у столиці, очікують на власне житло. Якщо така

житло для особового складу. Більш ніж за два роки відкрито шість нових підрозділів охорони кордону і в кожному з них передбачено сучасні службові приміщення. Яскравим прикладом цього є відділ «Тополі» Харківського загону, в якому поєднуються як адміністративні, так і житлові будівлі. Таким чином Служба намагається створити всі умови для належного виконання персоналом службових обов'язків.

– Керівництво відомства постійно працює над тим, щоб будівництво житла для прикордонників не зупинилося і використовує для цього всі можливі джерела фінансування, адже соціально-побутове забезпечення персоналу було і залишається нашим пріоритетом. І той поступ, який зробила Служба у цій сфері, наближає до здійснення мрії про власне житло тисячі прикордонників, – підкреслює генерал-лейтенант Олег Бляшенко. ■

у Києві на вулиці Народній, 54 є прикордонних житлових будівництв адже по його завершенні 167 ключі від омріяних помешкань.

жати 98 квартир. Зауважимо, що 16 із них уже стали домівками для прикордонників із міста Лева.

– Відомство й надалі залучатиме інвестиції для будівництва відповідно до Комплексної програми забезпечення житлом військовослужбовців. Тому що за ефективної співпраці це дасть можливість забудувати 14 відомчих земельних ділянок і головне – протягом п'яти років отримати для прикордонників близько

Помешкання будуються не тільки у великих містах, де розташовані регіональні управління чи прикордонні загони, а й безпосередньо на території лінійних підрозділів.

■ 18 травня – Міжнародний день музеїв

Скарбниця славетних традицій

За більш ніж двадцять років свого існування Центральний музей Служби по праву став одним із найавторитетніших закладів з увіковічення героїки традицій старших поколінь українських патріотів та утвердження серед громадськості позитивного іміджу охоронців державного рубежу. Про нього наша розповідь.

Валерій ВИШНЕВСЬКИЙ

У Центральному прикордонному музеї, фонди якого, між іншим, мають понад п'ять тисяч експонатів, дійсно є на що глянути, над чим замислитися. Адже тут зібрані речові та документальні матеріали з часів Київської Русі до сьогодні. А вдало спланована експозиція, загальною площею понад 1 000 квадратних метрів, широко відображає процес утворення і становлення прикордонної служби на теренах України.

Під час екскурсії неабиякий інтерес у відвідувачів викликають експонати уже першої зали, де розміщені не лише портрети перших державотворців – князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого, а й вітрини з фрагментами бойових сокир, наконечники списів і стріл, що були зброєю тих далеких часів. Тут же розташовані різноманітні старовинні вироби, предмети побутового вжитку, грошові одиниці та інші експонати стародавньої Київської держави. Деяким із них, що розкривають сторінки історії сивої давнини, понад десять століть. Тож багато екскурсантів, особливо молоді воїни, які проходять вишкіл у Навчальному центрі імені генерал-майора Ігоря Момота, чи не вперше в житті зримо зустрічаються з повсякденням своїх далеких пращурів.

Наступна зала – «Українська революція 1917–1921 років». Вона присвячена відродженню української державності та боротьбі патріотів за справедливі історичні кордони. Про це, зокрема, свідчать численні копії документів та фотоматеріалів з архівів про встановлення «Окремого корпусу кордон-

ної охорони (ОККО), створеного за планом тодішньої Центральної ради. Про буремні події тих часів, коли на українській землі йшла визвольна війна проти російського більшовизму, нагадує виставлена справжня кулеметна тачанка.

Широко представлено подвиг «зелених кашкетів» під час захисту державного рубежу в перші дні війни з гітлерівськими окупантами, а також національно-визвольна боротьба проти них воїнів УПА. Велика кількість різноманітних видів макетів стрілецької зброї, гільзи від снарядів і патронів різного калібру, численні технічні засоби відтворюють атмосферу найжахливішої війни у світі.

друкує листівки зі зверненням до українського народу, свідчать про те, чим був заповнений духовний світ борців за свободу та незалежність України.

Є й окрема зала, присвячена учасникам афганської війни, прикордонникам – вихідцям з України. Як свідчить статистика, загальні людські втрати на тій неоголошеній війні склали 14 тисяч 453 військово-службовці. Під час бойових дій на афганській території загинуло й 518 прикордонників. Багато з них були призвані саме з України.

Тож цілком заслужено своє почесне місце посіли в музеї й експонати, що зримо відтворюють бойові будні особового складу

Неабияку увагу в експозиції привертає, зокрема, криївка, точну копію якої нещодавно збудували працівники музею. Як запевняють відвідувачі, їм це вдалося. Реконструкція наочно розкриває життя та побут її відважних господарів – стрілецька та холодна зброя, набої, одяг і все необхідне для життя під час перебування в укритті. А ікона Божої Матері, портрет Степана Бандери, навіть манекен воюючого повстанця, що

одного з відділень прикордонної застави. Нині на великому банері з фотознімками прикордонників-інтернаціоналістів залишають свої автографи учасники бойових дій в ДРА. Книжкова виставка «Відлуння афганських гір», фото, листи та інші речі воїнів разом зі стягом Української спілки ветеранів Афганістану вдало підсумовують тематичну спрямованість цієї яскравої експозиції.

Та чи не найбільшу увагу відвідувачів привертає зала «Збройний конфлікт на Сході України». Вона дає можливість кожному відчутти атмосферу великої шани загиблих прикордонників. На мить перенестись в умови, в яких зараз перебувають охоронці українського рубежу, захищаючи свою землю від «русского мира». Тут все присвячено безсмертному подвигу «зелених кашкетів» у зоні АТО на оборонних рубежах Донецької та Луганської областей. Поруч також представлені бойові біографії героїв, їхні особисті речі. Гордістю музею є унікальні експонати, що надійшли від воїнів АТО, – жовто-блакитний стяг «Оршанець 2 ММГ», прапор України з підписами учасників АТО. Не залишають байдужими і виставлені малюнки дітей, що надсилалися на підтримку героям.

У центрі розташований стовп із покажчиками напрямків населених пунктів України, зроблений у польових умовах. Біля нього розкидані гільзи від снарядів, тубуси від гранатометних пострілів, уламки ракет системи залпового вогню, засоби індивідуального бронезахисту. А на фоні – колона з військовою технікою, яка прямує на виконання бойового завдання, та споруджений блокпост.

– Усе так і є, – відзначили атошники після відвідування зали. І висловили велику подяку на адресу персоналу музею.

Доповнює експозицію тематична виставка «Людина-легенда», присвячена генералу Ігорю Момоту, котрий разом зі своїми підлеглими загинув у зоні АТО.

– А ось «Зала прикордонних традицій» вирізняється великим овальним столом, де зустрічаються часті гості музею. Майже кожного місяця тут відбуваються заходи, спрямовані на підвищення авторитету нашого відомства серед широких верств населення, – розповідає начальник музею полковник Валерій Путря.

Ну і який же музей без Алеї слави? Тут експонуються численні портрети з біографічними даними кращих представників відомства, над якими височіють прапори органів охорони держкордону та регіональних управлінь Державної прикордонної служби. Кожен військовослужбовець, що проходить уздовж цієї Алеї, знає і бачить, на кого слід рівнятися. ■

■ трагедія

Спаплюжені «зрадою» – повернені правдою

Ігор СОБОЛЕВСЬКИЙ

ПОСІБНИКІВ ВОРОГА – ГЕТЬ!

Формальним приводом для цього стала масова підтримка кримськотатарським населенням гітлерівських військ під час окупації. На доказ наводилися певні показники дезертирства представників народу з Червоної армії 1941 року та їхньої участі у національних батальйонах, створених для боротьби з радянськими партизанами.

ГАРТУВАННЯ БІДОЮ

Із тавром зрадників у висланні відбуло 183 155 осіб. У їх числі діти, жінки та старіки. Прибуло до місця призначення на 191 людину менше. Померлих через хвороби та відсутність медобслуговування у призначених для перевезення в'язнів вагонах просто знімали під час нетривалих зупинок та навіть не давали ховати. А вже жодна позапланова затримка у подорожі до чужини не припускалася.

Викинутий, що називається, у чисте поле в Узбекистані та інших регіонах Союзу народ почав своє нове життя у бараках. У визначених владою місцях не бракувало лише важкої роботи. Зрештою, тодішній узбецькій владі для виправлення критичного становища переселенців довелося вживати екстрених заходів з організації медобслуговування новоприбулих. Та незважаючи на це до кінця 1944 року у республіці загинуло понад 16 тисяч висланих з Криму татар. І приблизно стільки ж померло від голоду 1946–47 років.

ДОВГИЙ ШЛЯХ ДОДОМУ

Протягом 12 років після примусової міграції кримські татари визнавалися спецпереселенцями, які були «прив'язані» до визначених владою місць життя та роботи. Самовільна їх зміна аж до 1954 року могла обернутися каторжними роботами протягом 20 років. Згодом «санкція» була пом'якшена до одного року ув'язнення.

Та й після позбавлення народу ганебного «спеціального» статусу 1956 року, кримські татари не отримали можливості повернутися додому. Бо відлучення «поголовної» співпраці до того часу ще остаточно не вщухло. Лише 1967 року радянська влада почала частково визнавати свою «помилку».

«Після звільнення в 1944 році Криму від фашистської окупації факти активної співпраці з німецькими загарбниками певної частини татар, були необґрунтовано віднесені до всього татарського населення. Ці огульні обвинувачення щодо всіх громадян татарської національності, які проживали в Криму, повинні бути зняті, тим більше, що в трудове і політичне життя суспільства вступило нове покоління людей», – визнавалося у відповідному Указі Президії Верховної Ради СРСР.

При цьому не йшлося саме про кримських татар (тобто окремих народ), яким, якщо вони усі поголовно не є зрадниками, жити належить у Криму, а про «звичайних» татар, які просто чомусь проживали на сонячному півострові і тепер укорінилися й живуть повноцінним життям на нових місцях.

Насправді з юридичної точки зору обвинувачення цілого народу було від самого

початку абсурдним навіть із позиції жорстоких сталінських законів. Бо до покараної категорії потрапили ті, хто під час нацистської окупації перебував в евакуації та встиг повернутися на малу батьківщину. Фронтвики-червоноармійці, які у той час

Після 1967 року чимало кримських татар намагалися повернутися додому, проте затриматися там не вдалося. Жити треба було виключно за місцем прописки, отримати яку можна було лише за наявності постійного працевлаштування. Але прий-

Утім, щоденна наполеглива праця поступово далася взнаки. Кримські татари крок за кроком займали гідне місце серед інших кримчан. А ще стали найбільш помітною проукраїнською силою півострова.

СВІТОВА ПРАКТИКА

На жаль, практика примусового переселення цілих народів та окремих етнічних груп була цілком прийнятною для можновладців 30–40 років минулого століття. Причому це застосовувалося як до війни, під час неї так і після завершення бойових дій. І не лише у СРСР.

Так, 1936 року 15 тисяч польських і німецьких сімей далеко не з власної волі вирушили до Казахстану з тоді прикордонної Кам'янець-Подільської області. Вже за рік 172 тисячі етнічних корейців з далекосхідного прикордоння були переміщені до Середньої Азії. Наприкінці серпня 1941 року було ліквідовано автономію німців Поволжя із відправкою населення за Урал. Цікаво, що безпідставні звинувачення з поволзьких німців було знято 1964 року. А 1972 року ця категорія радянських громадян могла вже повертатися до районів попереднього мешкання.

У 1943–1944 роках окрім кримських татар примусового виселення до далеких місцевостей зазнали також калмики, інгуші, чеченці, карачаївці, балкарці, ногайці, турки-месхетинці, понтийські греки, болгары, кримські цигани, курди та представники ще декількох десятків національностей. Причому пояснити такі кроки лише своєрідною помстою за співпрацю з Гітлером важко. Як і звинуватити у колабораціонізмі ті ж грецькі, турецькі та курдські діаспори.

Найяскравішими прикладами обмеження свободи пересування за національною ознакою поза межами СРСР є інтернування 1942 року етнічних японців (зокрема й громадян) у США та Канаду. Тоді через побоювання сприяння японській армії у спецтаборах без належних умов опинилося понад 130 тисяч осіб, у походженні яких хоча б частково відслідковувалося японське коріння.

Не варто забувати також і про сумнозвісну операцію «Вісла», жертвами якої 1947 року стали українці, які проживали у новому польському прикордонні та були потенційною базою для діяльності УПА. Окрема сторінка – депортація з післявоєнної Чехословаччини 3,5 мільйона судетських та карпатських німців. Про відновлення вигнаної на історичну батьківщину діаспори не йдеться.

УРОКИ ДЛЯ СЬОГОДНІШНЬОГО ДНЯ

Але повернімося до депортації кримських татар. Чому насправді так сталося? І чи можна такий крок пояснити лише жагою помсти? Про це нині можна лише гадати. Можливо, в такий спосіб було «прикрито» звільнення Криму від «небажаного» населення під якийсь новий проект, реалізація якого так і не відбулася. Та питання насправді не в цьому.

Головний висновок, який ми маємо зробити із трагедії своїх співвітчизників – кримських татар, – подібне не повинно повторюватися. Ніколи.

Запорукою неможливості такого підходу стало визнання 2015 року депортації кримських татар геноцидом цілого народу. А 18 травня встановлено як День пам'яті його жертв. Тому цього дня ми всі – не лише українці. Ми – кримські татари. ■

18 травня 1944 року – найсумніша дата в історії кримських татар. Того дня за рішенням Держкомітету оборони СРСР війська НКВС провели виселення кримськотатарського населення щойно звільненого радянськими військами Криму. Депортації з рідної землі підлягали УСІ представники цього корінного народу півострова. Розпочалася сорокап'ятирічна епоха вигнання.

перебували на фронті (до 15 відсотків кримськотатарських чоловіків), приєдналися до своїх родичів й одноплемінників після того, як «дійшли до Берліну». Тож задумка була очевидно не в тому, щоб притягнути до персональної відповідальності дезертирів і колаборантів.

Та попри усі сподівання авторів «великого переселення» малий кримськотатарський народ це вислання не зламало. Люди подолали усі труднощі, «з нуля» облаштувалися у чужих краях та про свою рідну землю так і не забули. Вони наполегливо вимагали правди й відновлення своїх прав. Зробити поодиночі це було неможливо, тому представники субетносів, які до депортації існували здебільшого паралельно, на чужині об'єдналися для досягнення спільної мети – повернення до своїх домівок. Цього ж можна було домогтися лише невідступно виступаючи за відновлення справедливості на усіх можливих рівнях. Результатом стало те, що невирішеність кримськотатарського питання стало другим після війни в Афганістані яскравим докором для вищої радянської влади від демократичного світу.

няти на роботу дозволялося лише тих, хто має прописку. Існувала негласна вказівка – не давати «самозванцям» ані того, ані другого. Міліція невтомно «видворяла» «репатріантів» за межі Кримської області аж до 1989 року, коли під тиском постійних протестів, зокрема й міжнародної спільноти, права народу були офіційно відновлені із скасуванням штучних перешкод для переїзду.

Розпочалася епоха повернення, дожити до якої пощастило далеко не всім вигнанцям. Нова доба теж стала вельми складною. Звісно, про відновлення у тій чи іншій формі зруйнованої Кримської АРСР не йшлося. І хоча прямих законодавчих бар'єрів вже наче й не існувало, облаштування у пізно-радянському та згодом українському Криму було аж ніяк не беззмарним. Постало безліч болючих питань – побутових, юридичних, моральних. Потрібно було десь жити та заробляти на хліб. А ще – отримати українське громадянство, аби усе це робити законно. Було складно. Скасування звинувачень на вищому рівні не призвело до автоматичної готовності прийняти нових земляків як рівних з боку решти кримчан.

■ День сім'ї

Спорт об'єднує родину

До Міжнародного дня сім'ї на Глухівському міському стадіоні «Дружба» відбувся спортивний фестиваль «Тато, мама і я – спортивна сім'я». У змаганнях взяли участь шість родин, у складі мами, тата та дитини – учня молодших класів. До програми входило сім різноманітних естафет і конкурсів на швидкість, вправність і кмітливість.

Роман ТКАЧ

Упродовж усього турніру учасники тримали в напруженні вболівальників, своїх рідних, однокласників, учителів і колеґ. Складно було визначити фаворита, адже хтось був швидшим у бігу в мішках, хтось краще влучав м'ячем по кеглях, а інші були швидшими в естафеті. За оцінкою суддівської колеґії та за підсумками напруженої боротьби переможцями стали члени родини учня 4 класу загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2 Івана Богуци. Здобути перше місце йому допомогли тато – інспектор прикордонної служби відділу «Шалигіне» імені Петра Калнишевського

старший прапорщик Василь Богуца, мама Юлія та молодший брат Мишко. Призерів нагородили медалями та солодощами, інші учасники отримали подарунки.

Свято бадьорості тіла і духу не тільки дарує його учасникам спортивне задоволення, але й об'єднує родини, надає ще одну можливість стати гарним прикладом своїм дітям, а також пишатися їхніми успіхами. ■

■ юні патріоти

В єдності – сила.
В силі – перемога

«Душу – Богові, життя – Україні, честь – собі» – з таким гаслом у Мукачівському прикордонному загоні відбулося відкриття першого етапу військово-спортивної патріотичної гри «Джура».

Леся ФЕДОРОВА

Для участі у грі до управління загону прибули старшокласники загальноосвітніх шкіл міста Мукачеве. Діти змагалися в різноманітних конкурсах, показали вишкіл у стрійовій підготовці, майстерність виконання пісні та влучність у метанні м'яча у ціль. Також діти

проявили вправність під час стрільби з пневматичної гвинтівки, розбиранні та збиранні автомата Калашникова.

По завершенні першого етапу змагань прикордонники продемонстрували школярам зброю, спецзасоби й автомобільну техніку, яка використовується під час охорони державного кордону та в повсякденній діяльності.

Урочисте нагородження переможців відбулося на базі Мукачівського навчально-виховного комплексу «Первоцвіт». За результатами турніру, який тривав два дні, переможцями гри «Джура» стали учні Мукачівської спеціалізованої школи №16. Другу сходинку посіли учні Мукачівської ЗОШ №1. Трійку лідерів замкнула команда місцевої гімназії. ■

■ від щирого серця!

Щиро і сердечно вітаємо з 35-річчям прапорщика **Миколу ДУДКА!**

Успіхів тобі, рідненький, у цій нелегкій, благородній службі!

Бажаємо, шановний імениннику, здоров'я від чистої криниці і ласкавої долі, щастя, радості – від кришталевих світанків, багатства і благополуччя – від рідної землі! Хай у твоїй оселі завжди панують світло й злагода, у серці – любов і доброта, всі нега-

рази залишаться у минулому, а попереду буде прекрасний світ, мирне блакитне небо і тільки сонячні дні!

*Ювілей – це не просто свято,
Це здобутки всіх років в житті,
Тож хай у тебе їх буде ще багато,
Щоб здійснилися задуми всі!*

Із шаную, любов'ю й найкращими побажаннями
мама, брат з сім'єю і хрещеник

■ оголошення

Небайдужі люди, допоможіть!

Терміново необхідна фінансова допомога для лікування доньки офіцерів Держприкордонслужби – Євтушок Соломії Дмитрівни (1 рік та 9 місяців від дня народження).

Діагноз: пухлина головного мозку (краніофаренгіома). Допомогу надсилати на ім'я її матері – Євтушок Тетяни Вікторівни. Рахунок відкрито в Приватбанку. Номер картки, на яку можна перерахувати гроші на лікування дівчинки, – **4731 2191 0608 5578**.

■ пам'ять

Героя не забуто

У Вінниці на честь старшого прапорщика Могилів-Подільського прикордонного загону **Ігоря Присяжнюка**, який загинув 7 серпня 2014 року під час виходу із так званого «Південного котла», відкрито меморіальну дошку.

Людмила КАТЕРИНИЧ

Пам'ятний знак установили у вестибюлі загальноосвітньої школи № 15, де Ігор навчався. Право відкрити меморіальну дошку було надано батькам героя – Василю Петровичу та Людмилі Федорівні Присяж-

нюкам, а також його дружині Аллі. Віддати шану прикордоннику прийшли й представники влади міста, командування прикордонного загону, учнівська молодь, духовенство та небайдужі громадяни. Меморіальну дошку встановлено за ініціативи командування Могилів-Подільського загону та бойових побратимів героя.

Нагадаємо, що на початку нинішнього року на честь Ігоря Присяжнюка названо одну з вулиць у Вінниці, а у Могилів-Подільському ім'я захисника кордону викарбувано в граніті Меморіалу шани загиблим воїнам.

За особисту мужність і героїзм, виявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, Ігоря Присяжнюка нагороджено орденом «За мужність» посмертно. ■

■ пам'яті товариша

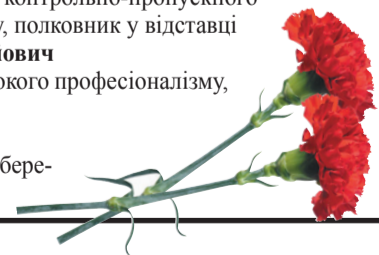
Рада та актив Одеської обласної громадської організації ветеранів прикордонної служби Одеського прикордонного загону «Ветеран кордону» з глибоким сумом сповіщають про те, що 15 травня на 93-му році пішов з життя ветеран Великої Вітчизняної війни, ветеран військової служби, колишній начальник Окремого контрольно-пропускного пункту «Мостиська» Західного прикордонного округу, полковник у відставці

ПІСКУНОВ Генріх Афанасійович

Земний шлях Генріха Афанасійовича – зразок високого професіоналізму, людської гідності та добropорядності.

Висловлюємо щирі співчуття родині покійного.

Пам'ять про Генріха Афанасійовича назавжди збережеться в наших серцях.

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Видається
з липня 1943 року

Головний редактор
Костянтин ПЯСЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Черговий по номеру
Андрій КУЧЕРОВ

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»

Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: **54171**

Наклад: **6400 прим.**

З питань розміщення реклами звертатися у відділ медіа-проектів та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 239-84-75

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net